

**СУ КӨЛІГІ ИЕЛЕРІНІҢ АЗАМАТТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІГІН
САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАҢА РЕДАКЦИЯДА)**

Алматы 2023

Осы Ережелер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес «Евразия» сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы тарапынан біржақты тәртіппен әзірленген және су көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру шарттарын жасасу және орындау тәртібін айқындайды.

Осы Ережелер Сақтандырушының құқық қабілеттілігін шектемейді. Су көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандырудың нақты шарты бойынша тараптардың міндеттемелерін айқындайтын талаптар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тараптардың келісімімен белгіленеді.

Мазмұны

1.Жалпы ережелер	2
2.Сақтанушы.....	3
3.Сақтандыру объектісі.....	3
4.Сақтандыру тәуекелдері	4
5.Су көлігі иелерінің үшінші тұлғалар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру шарттары (жолаушылар мен жүк иелерін қоспағанда)	4
6.Су көлігі иелерінің жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру шарттары	5
7.Су көлігі иелерінің жүк иесі алдындағы жүк үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру шарттары	5
8.Сақтандыру жағдайларынан алып тастау және сақтандыруды шектеу.....	6
9.Сақтандыру сомасын анықтау тәртібі.....	7
10. Сақтандыру сыйлықақысы.....	7
11.Франшиза.....	8
12.Сақтандыру шартын жасасу тәртібі.....	8
13.Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі және орны.....	9
14.Тараптардың құқықтары мен міндеттері.....	10
15.Зардап шегушінің құқықтары.....	13

1.Жалпы ережелер

1.1. Осы Ережелердің талаптарына сәйкес «Евразия» сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі - Сақтандырушы) заңды және жеке тұлғалармен (бұдан әрі - Сақтанушылар) су көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру шарттарын жасасады.

1.2. Осы Ережелерде келесі ұғымдар қолданылады:
Пайда алушы - сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға.
Сақтандырылған тұлға — сақтандыру жүзеге асырылатын тұлға.
Жолаушы — тасымалдаушымен ауызша немесе жазбаша нысанда тасымалдау шартын жасасқан жеке тұлға.

Үшінші тұлға (жәбірленуші) – өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне су көлігін пайдалану нәтижесінде зиян келтірілген және оны өтеу міндеті Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес су көлігі иесі ретінде Сақтанушыға (Сақтандырылған тұлғаға) жүктелген тұлға. Осы Ережелерге сәйкес Сақтанушы, Сақтандырылған тұлға, Сақтанушының қызметкерлері үшінші тұлғалар (жәбірленушілер) болып табымайды.

Су көлігі – Қазақстан Республикасының немесе өзге де мемлекеттің кеме тізілімдерінің біріне енгізілген теңіз, өзен, шағын кемелер.

Кеменің мақсатына, жүзу аймағына, жасалған материалына, қозғалтқыш түріне (қозғалтқыш: желкенді, бұрандалы және т.б.) байланысты олар топтарға бөлінеді:

а) **мақсаты бойынша** - әскери, көліктік (сауда), кәсіпшілік, қызметтік-көмекші, техникалық флот кемелері, арнайы (баржалар), спорттық және серуендік (каторлер, яхталар және т.б.).
Көліктік (сауда) кемелері тасымалданатын жүктің сипатына байланысты:

- жолаушылар және жүк-жолаушылар кемелері (12-ден астам жабдықталған жолаушылар орны бар және жолаушылар мен жүктерді тасымалдауға арналған);

- құрғақ жүк кемелері, жалпы жүктерді, үйінді, қапталған және қапталмаған жүктерді тасымалдауға арналған (рефрижераторлар, орман тасымалдаушылар, астық тасымалдаушылар, контейнер тасымалдаушылар, пакет тасымалдаушылар және т.б.), сондай-ақ мамандандырылған: балкерлер, ро-ро, лихтер тасымалдаушылар, сұйық жүктерді құю арқылы тасымалдауға арналған (танкерлер және т.б.).

Сонымен қатар, көліктік (сауда) кемелері белгілі бір порттар арасында тұрақты рейстер орындайтын желілік және жүктің болуына байланысты кез келген бағытта коммерциялық рейстер орындайтын трампытық болып бөлінеді.

Кәсіпшілік кемелер теңіз кәсіпшілігі үшін (балық аулау, кит аулау, краб аулау және т.б.) қызмет етеді және балық аулау кемелеріне (траулерлер, сейнерлер, боттар, тунец аулаушылар, краб аулаушылар, кит аулаушылар және аң аулаушылар) және теңізде тікелей өңдеу жүргізетін жүзбелі базалар мен зауыттарға бөлінеді.

Көліктік және кәсіпшілік кемелердің жұмысын қамтамасыз ететін қызметтік-көмекші кемелерге мұзжарғыштар, сүйреткіштер, жеткізуші кемелер, лоцмандық, қатынау, құтқару, өрт сөндіру және т.б. жатады.

Техникалық флот кемелеріне жерснарядтар, жүзбелі доктар, крандар, жүзбелі бұрғылау қондырғылары және т.б. жатады.

б)жүзу аймағы бойынша - мұхиттық, теңіздік, жағалау маңындағы, өзендік;

в)корпусының материалы бойынша - ағаш, болат, темірбетон, композиттік;

г)қозғалтқыш түрі бойынша - желкенді, доңғалақты, бұрандалы;

д)қозғалтқыш түрі бойынша - бу, жылу, электр, атом, жел.

Көліктік оқиға — көлік құралын пайдалану процесінде және оның қатысуымен, сондай-ақ көлік құралынан бөлініп шыққан бөліктердің және ондағы жүктің қозғалысы нәтижесінде үшінші тұлғаларға зиян келтірілген оқиға.

2.Сақтанушы

2.1. Сақтанушы – мемлекет, заңды тұлға немесе әрекетке қабілетті жеке тұлға, су көлігінің (бұдан әрі мәтін бойынша су көлігі немесе кеме) иесі болып табылатын, атап айтқанда: меншік иесі, пайдаланушы, жалға алушы, жалға беруші, лизинг беруші, лизинг алушы және Сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан тұлға.

2.2. Сақтанушы - заңды тұлға сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде қайта ұйымдастырылған жағдайда, осы шарт бойынша оның құқықтары мен міндеттері Сақтандырушының келісімімен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен тиісті құқық мирасқорына өтеді.

2.3. Сақтанушы - жеке тұлға сақтандыру шартының қолданылу мерзімі ішінде қайтыс болған жағдайда, осы сақтандыру шарты бойынша оның құқықтары мен міндеттері Сақтандырушының келісімімен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен сақтанушының мұрагерлеріне өтеді.

2.4. Егер шарт заңды тұлғамен жасалған болса, онда сақтандыру қорғанысы Сақтанушыға, Сақтанушының тапсырмасы бойынша сақтандыру шартында көрсетілген су көлігін пайдаланатын Сақтанушының қызметкерлеріне таралады. Сақтанушы - заңды тұлға сақтандыру шартында сақтандыру жүзеге асырылатын басқа да заңды және жеке тұлғаларды көрсетуге құқылы, олар Сақтандырылған тұлға болып табылады.

2.5. Егер сақтандыру шарты жеке тұлғамен жасалған болса, онда сақтандырылған болып тек сақтандыру шартында Сақтанушы көрсеткен және көрсетілген су көлігін заңды негізде пайдаланатын тұлғалардың, сондай-ақ Сақтанушының өзі азаматтық-құқықтық жауапкершілігі табылады.

3.Сақтандыру объектісі

3.1.Су көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру объектісі болып Сақтандырылған тұлғаның Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес өзіне

жүктелген міндетіне байланысты, яғни су көлігін жоғары қауіптілік көзі ретінде пайдалану нәтижесінде үшінші тұлғалардың (жәбірленушілердің) өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиянды өтеуге байланысты мүліктік мүддесі табылады.

4.Сақтандыру тәуекелдері

- 4.1.** Сақтандыру жағдайы – орын алу ықтималдығы мен кездейсоқтық белгілеріне ие, сақтандыру шартында көзделген, оның басталуымен Сақтандырушының Сақтанушыға немесе Пайда алушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндеті туындайтын оқиға.
- 4.2.** Сақтандыру жағдайы деп сақтандыру шартында көрсетілген су көлігін пайдалану нәтижесінде жәбірленуші деп танылған тұлғалардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиянды өтеу бойынша Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің туындау фактісі танылады.
- 4.3.** Сақтандырушының жауапкершілік көлемі Сақтанушы таңдаған сақтандыру қорғанысының түрлерімен айқындалады:
- 4.3.1.** су көлігі иелерінің үшінші тұлғалар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігі (жолаушылар мен жүк иелерін қоспағанда);
- 4.3.2.** су көлігі иелерінің жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігі;
- 4.3.3.** су көлігі иелерінің жүк иесі алдындағы (жүк үшін) азаматтық-құқықтық жауапкершілігі;
- 4.3.4.** су көлігі иелерінің осы бөлімнің 4.3.1. – 4.3.3. тармақтарының кез келген үйлесімінде жүк иесі алдындағы (жүк үшін) азаматтық-құқықтық жауапкершілігі.
- 4.4.** Зиянның туындау себептері қасақана сипатта болмауы тиіс.

5.Су көлігі иелерінің үшінші тұлғалар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру шарттары (жолаушылар мен жүк иелерін қоспағанда)

- 5.1.** Сақтандырушы сақтандыру шартында белгіленген жауапкершіліктің шекті көлемі (сақтандыру сомасы) шегінде жәбірленушілерге немесе олардың мұрагерлеріне (жолаушылар мен жүк иелерін қоспағанда) өміріне, денсаулығына және/немесе олардың мүлкіне келтірілген зиян үшін, егер мұндай зиян сақтандыру шартында көрсетілген су көлігін пайдалану нәтижесінде келтірілген болса, сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді.
- 5.2.** Сақтандырушы Сақтанушыға қарсы қойылған және өмірге, денсаулыққа және мүлікке келтірілген зиянға байланысты келесі тұлғаларға қатысты талаптарды қарауға қабылдамайды:
- 1) Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) кез келген қызметкеріне (қызметшісіне) немесе оның іскерлік серіктестеріне, олардың жұмыспен қамтылуы барысында немесе Сақтанушымен (Сақтандырылған тұлғамен) жасалған кез келген келісім бойынша міндеттерін орындау кезінде;
  - 2) кеме экипажының кез келген мүшесіне және/немесе қызмет көрсетуші және/немесе техникалық персоналға олардың қызметтік міндеттерін орындау кезінде;
  - 3) теңіз (өзен, шағын) кемесінің бортында болған кезде немесе оған отырғызу немесе одан түсіру кезінде кез келген жолаушыға;
  - 4) Сақтанушыға тиесілі, не оған сеніп тапсырылған, не оның пайдалануындағы кез келген мүлікке.
- 5.3.** Осы бөлім бойынша Сақтандырушы келесі жағдайларға тікелей немесе жанама байланысты талаптарды қанағаттандырмайды:
- 1) шуға (адам құлағы қабылдайтын немесе қабылдамайтын), дірілге, дыбыстық соққыға немесе ұқсас сипаттағы өзге де құбылыстарға;
  - 2) коршаған ортаның қандай да бір ластануына;
  - 3) электрлік немесе электромагниттік кедергілерге;
  - 4) меншік құқықтарының бұзылуына, Сақтанушыға қарсы талап су көлігіндегі көліктік оқиға немесе инцидент нәтижесінде келтірілген зиянға байланысты болған жағдайларды қоспағанда.

6. Су көлігі иелерінің жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру шарттары

6.1. Сақтандырушы сақтандыру шартында белгіленген жауапкершіліктің шекті көлемі (сақтандыру сомасы) шегінде жәбірленуші жолаушыларға немесе олардың мұрагерлеріне келесі жағдайларда сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді:

- 1) су көлігінің бортында болған, сондай-ақ оларға отырғызу және түсіру барысында жолаушыларға дене жарақаттарының, жарақаттардың (өлімге әкелетін немесе өзге) келтірілуі;
- 2) көліктік оқиға нәтижесінде жолаушылардың багажының және/немесе қол жүгінің жоғалуы немесе зақымдануы.

6.2. Осы бөлім бойынша Сақтандырушы Сақтанушыға қарсы қойылған және өмірге, денсаулыққа және мүлікке келтірілген зиянға байланысты келесі тұлғаларға қатысты талаптарды қарауға қабылдамайды:

- 1) Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) кез келген қызметкеріне (қызметшісіне) немесе оның іскерлік серіктестеріне, олардың жұмыспен қамтылуы барысында немесе Сақтанушымен (Сақтандырылған тұлғамен) жасалған кез келген келісім бойынша міндеттерін орындау кезінде;
- 2) кеме экипажының кез келген мүшесіне және/немесе қызмет көрсетуші және/немесе техникалық персоналға олардың қызметтік міндеттерін орындау кезінде.

6.3. Осы бөлім бойынша сақтандыру жағдайы туралы өтінішті Сақтандырушының қарауға қабылдауының міндетті шарттары:

- 1) жолаушыларды отырғызар алдында Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) су көлігі иелерінің жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігі бойынша қолданыстағы заңнамада белгіленген жауапкершіліктен тыс, осы бөлімнің 6.1-тармағының 1) және 2) тармақшаларынан туындайтын Сақтандырушының жауапкершілігін болдырмау немесе азайту үшін барлық қажетті шараларды қабылдауға міндетті;
- 2) егер осы тармақтың 1) тармақшасына сәйкес қабылданатын шаралар жолаушыға билет және багаж түбіртегін беруді қамтыса, олар тиісті түрде ресімделуі және жолаушыны су көлігіне отырғызғанға дейін берілуі тиіс;
- 3) егер Сақтанушы осы тармақтың жоғарыда көрсетілген шарттарын орындау мүмкін болмаған жағдайда, Сақтандырушының жауапкершілік көлемі қолданыстағы заңнамаға сәйкес оның жауапкершілігінен аспайды, егер мұндай жауапкершілік туындаса және Сақтанушы жоғарыда көрсетілген шарттарды орындаған-орындамағанына қарамастан бәрібір туындайтын болса.

7. Су көлігі иелерінің жүк иесі алдындағы жүк үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру шарттары

7.1. Сақтандырушы Сақтанушыға (Сақтандырылған тұлғаға) соңғысының жүк иесіне (жүк иесіне) келтірілген зиянды өтеуіне байланысты, Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына немесе шартқа сәйкес өтеуге міндетті болған шығындарын өтеуге міндеттенеді, келесі жағдайларда:

- 1) жүкке зиян келтірілген жағдайда, ол үшін Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) су көлігімен тасымалдау шарты бойынша жауапты болса немесе,
- 2) егер мұндай шарт болмаса, жүк су көлігінде болған кезде немесе оны су көлігіне тиеу (түсіру) кезінде, белгіленген лимиттен тыс құндылықтың арнайы декларациясы жасалған жағдайда.

7.2. Осы бөлім бойынша Сақтандырушының жауапкершілігінің туындауының міндетті шарттары:

- 1) жүкті тиеу алдында Сақтанушы Сақтандырушының осы бөлімнің 7.1-тармағының 1) және 2) тармақшаларынан туындайтын, қолданыстағы заңнамада белгіленген су көлігі иелерінің жүк үшін жауапкершілігінен тыс жауапкершілігін болдырмау немесе азайту үшін барлық қажетті шараларды қабылдауға міндетті;
- 2) егер осы тармақтың 1) тармақшасына сәйкес қабылданатын шаралар жүк иесіне жүкқұжатты немесе басқа құжаттарды беруді қамтыса, олар тиісті түрде ресімделуі және жүк су көлігіне тиелгенге дейін жүк иесіне берілуі тиіс;
- 3) егер Сақтанушы осы тармақтың 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген шарттарды орындау мүмкін болмаған жағдайда, Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемі қолданыстағы заңнамаға сәйкес оның жауапкершілігінен аспайды, егер мұндай жауапкершілік туындаса және

Сақтанушы жоғарыда көрсетілген шарттарды орындаған-орындамағанына қарамастан бәрібір туындайтын болса.

7.3. Осы бөлім бойынша Сақтандырушы Сақтанушыға қарсы қойылған және мүлікке келтірілген зиянға байланысты келесі талаптарды қарауға қабылдамайды:

- 1) кез келген жолаушыға;
- 2) температураның, ылғалдылықтың немесе жүктің ерекше қасиеттері мен табиғи сапаларының әсерінен, оның жойылуына немесе бүлінуіне әкелуі мүмкін (кебу, сулану, шіру, өздігінен тұтану және т.б.);
- 3) сыртқы қаптаманың бүтіндігі сақталған кезде жүктің жетіспеушілігі түрінде;
- 4) құрттар, кеміргіштер, жәндіктер және т.б. әсерінен;
- 5) мүлік су көлігіне тиеу орнына жеткізілгенге дейін және су көлігінен түсірілгеннен кейін;
- 6) тасымалданатын жүк бағасының төмендеуі нәтижесінде.

8. Сақтандыру жағдайларынан алып тастау және сақтандыруды шектеу

8.1. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, келесі себептер бойынша туындаған шығындар мен шығыстар сақтандыру жағдайы болып табылмайды және өтелуге жатпайды:

- 1) соғыс; басып кіру; шетел мемлекетінің жаулық әрекеттері; әскери немесе соған ұқсас операциялар (соғыс жарияланғанына қарамастан) немесе азаматтық соғыс;
- 2) бүлік; ереуіл; локауттар; халықтық көтеріліске ұласатын немесе соған дейін ұлғаятын азаматтық тәртіпсіздіктер; бүлік; азаматтық толқулар; әскери бүлік; революция; әскери басып алу немесе билікті заңсыз иемдену; мүлікті тәркілеу; реквизиция немесе ұлттықтандыру; террористік актілер;
- 3) радиоактивтік сәулелену немесе ядролық отынды жағу нәтижесінде пайда болған радиоактивтік отынмен немесе радиоактивтік қалдықтармен ластану, кемеде радиоактивті және бөлінетін материалдарды тасымалдау;
- 4) сақтандыру жағдайы сақтандыру қорғанысының әрекет ету аумағынан немесе мерзімінен тыс орын алса;
- 5) порт шегінде сүйретуді қоспағанда, кез келген көлік түрімен тасымалдау;
- 6) авариялық жағдаймен немесе еңсерілмейтін күш жағдайларымен байланысты болмаса, осы типтегі су көлігіне қойылатын талаптарға сәйкес келмейтін айлақтан су көлігін айлаққа қою немесе жіберу;
- 7) Сақтандырушының жазбаша келісімінсіз кемені сынақ, спорттық немесе оқу мақсаттарында пайдалану;
- 8) кеменің теңізге шығуына дейін Сақтанушыға (Сақтандырылған тұлғаға) немесе оның өкіліне белгілі болған кеменің пайдалануға жарамсыздығы;
- 9) кемені оның мақсатына сәйкес келмейтін және/немесе сақтандыру шартында көрсетілмеген мақсаттарда және жағдайларда пайдалану;
- 10) сақтандыру шартында келісілген пайдалану ауданынан тыс кемені пайдалану, егер бұл еңсерілмейтін күш әсерінен болмаса;
- 11) тонау, ұрлық, басқа да қылмыстық немесе қасақана әрекеттер, егер олар Сақтанушы, оның өкілі немесе Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) мүддесінде немесе оның бақылауында жұмыс істейтін тұлғамен жасалған болса;
- 12) кеменің, оның бөліктерінің, машиналарының, жабдықтарының немесе керек-жарақтарының тозуы, коррозиясы;
- 13) кемені оның мұз класымен қарастырылмаған жағдайларда пайдалану;
- 14) кемені қылмыстық әрекеттер жасау үшін пайдалану (есірткі, жалдамалылар, қару тасымалдау);
- 15) техникалық пайдалану нормаларында көзделгеннен көп жолаушылар мен жүк салмағын тасымалдау;
- 16) мемлекеттік органдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының немесе олардың лауазымды тұлғаларының заңсыз әрекеттері (әрекетсіздігі) нәтижесінде келтірілген зиян, соның ішінде аталған органдар мен лауазымды тұлғалардың заңдарға немесе өзге де нормативтік құқықтық актілерге сәйкес келмейтін актілерді қабылдауы нәтижесінде.

8.2. Әскери тәуекелдерді, ереуілдер, бүліктер және азаматтық толқулар тәуекелдерін сақтандыру стандартты сақтандыру талаптарына кірмейді және оларды сақтандыру шарттарына арнайы бөлімдер ретінде енгізу арқылы жүзеге асырылуы мүмкін.

8.3. Сақтандырушы жүзу ауданының немесе рейстің алдағы өзгеруі туралы уақтылы хабарланған және Сақтанушы тиісті қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеген жағдайда сақтандыру шартын күшінде қалдыра алады.

8.4. Адам өмірін, кемелер мен жүктерді құтқару мақсатында жоспарланған бағыттан ауытқу немесе жүзу ауданынан шығу, сондай-ақ рейстің әрі қарай қауіпсіздігін қамтамасыз ету қажеттілігімен туындаған ауытқулар сақтандыру шартын бұзу болып табылмайды. Мұндай кез келген ауытқу туралы Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) Сақтандырушыға дереу хабарлауға міндетті.

9. Сақтандыру сомасын анықтау тәртібі

9.1. Сақтандыру сомасы – оның шегінде Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенетін ақша сомасы және ол сақтандыру жағдайы туындаған кезде Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіреді.

9.2. Сақтандыру сомасы тараптардың келісімімен белгіленеді.

9.3. Сақтандыру шартында келесілер белгіленуі мүмкін:

- 1) жиынтық шекті жауапкершілік көлемі – бұл жағдайда сақтандыру шартының әрекет ету кезеңінде барлық сақтандыру жағдайлары бойынша барлық сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасы осы көлемнен аспауы тиіс;
- 2) әрбір сақтандыру жағдайы бойынша шекті жауапкершілік көлемі;
- 3) сақтандыру шартының әрекет ету кезеңінде бір немесе бірнеше сақтандыру жағдайлары бойынша шекті жауапкершілік көлемі;
- 4) әрбір сақтандыру тәуекелі бойынша бір немесе барлық сақтандыру жағдайлары бойынша шекті жауапкершілік көлемі.

9.4. Сақтандыру шартында келесілер үшін жеке шекті жауапкершілік көлемдерін белгілеу көзделуі мүмкін:

- 1) сақтандыру кезеңінде бір және/немесе бірнеше сақтандыру жағдайлары бойынша әрбір бір немесе бірнеше, немесе барлық тұлғалардың жиынтығы бойынша өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян;
- 2) сақтандыру кезеңінде бір немесе бірнеше сақтандыру жағдайлары бойынша әрбір бір немесе бірнеше, немесе барлық тұлғалардың жиынтығы бойынша мүлікке келтірілген зиян.

10. Сақтандыру сыйлықақысы

10.1. Сақтандыру шарты бойынша төленуге жататын сақтандыру сыйлықақысының мөлшері сақтандыру тарифтеріне сәйкес есептеледі, олар сақтандыру объектісі мен сақтандыру тәуекелінің сипатын ескере отырып, сақтандыру сомасының бірлігіне алынатын сақтандыру сыйлықақысының мөлшерлемесін айқындайды.

10.2. Сақтандыру шартында жалпы сақтандыру сыйлықақысы белгіленеді. Сондай-ақ сақтандыру шартында әрбір объект бойынша және әрбір сақтандыру тәуекелі бойынша сақтандыру сомасы мен сақтандыру тарифіне сүйене отырып, сақтандыру сыйлықақысы белгіленуі мүмкін.

10.3. Сақтандырушы төленуге жататын сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін айқындау кезінде тәуекел факторларына байланысты базалық сақтандыру тарифтеріне арттырушы және төмендетуші коэффициенттерді қолдануға құқылы: жасалған жылы, пайдалану мерзімі, су көлігінің түрі, оның техникалық жағдайы, соқтығысудың алдын алу құралдарымен, құтқару құралдарымен жабдықталуы, жүзу географиясы және т.б.

10.4. Сақтандыру сыйлықақысы Сақтанушы тарапынан бір жолғы немесе бөліп төлеу түрінде мерзімдік сақтандыру жарналары ретінде, қолма-қол немесе қолма-қолсыз нысанда төленуге жатады.

10.5. Егер Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) сақтандыру шартында көзделген мерзімдерде төлемеген жағдайда, Сақтандырушы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) төлемеген сәттен бастап сақтандыру шартын біржақты тәртіппен бұзуға құқылы.

10.6. Егер сақтандыру жағдайы мерзімі өтіп кеткен сақтандыру жарнасын (сақтандыру сыйлықақысын) төлеуге дейін орын алса, Сақтандырушы сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындау кезінде төленбеген сақтандыру жарнасының (сақтандыру сыйлықақысының) сомасын есепке алуға құқылы.

10.7. Егер сақтандыру шарты Сақтанушының сақтандыру сыйлықақысының кезекті бөлігін төлемеуіне байланысты бұзылса, онда ол қайта қалпына келтірілуі мүмкін. Бұл ретте сақтандыру шартының әрекет ету мерзімі ұзартылмайды. Сақтандырушы шарт бұзылған сәттен бастап қайта қалпына келтірілгенге дейінгі кезеңде сақтандыру шарты бойынша жауапкершілік көтермейді және осы кезеңде орын алған сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылмайды.

11. Франшиза

11.1. Франшиза — сақтандыру шарттарында көзделген, белгілі бір мөлшерден аспайтын зиянды өтеуден Сақтандырушыны босату.

11.2. Франшиза шартты (шегерілмейтін) және шартсыз (шегерілетін) болады.

1) Шартты франшиза кезінде Сақтандырушы белгіленген франшиза мөлшерінен аспайтын зиянды өтеуден босатылады, бірақ оның мөлшері осы сомадан асқан жағдайда зиянды толық өтеуге міндетті.

2) Шартсыз франшиза кезінде зиян барлық жағдайларда белгіленген соманы шегеру арқылы өтеледі.

11.3. Франшиза сақтандыру сомасының пайызы түрінде немесе абсолюттік мөлшерде белгіленеді. Франшиза мөлшері тараптардың келісімімен белгіленеді және әрбір нақты жағдай үшін жеке қарастырылады.

12. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі

12.1. Сақтандыру шарты белгіленген нысандағы Сақтанушының жазбаша өтініші (Қосымша № 1) негізінде келесі құжаттардың көшірмелерін ұсыну арқылы жасалады:

1) жүзу құқығы туралы куәлік (кеме билеті);

2) кемеге меншік құқығы туралы куәлік немесе кемеге меншік құқығын растайтын өзге құжат;

3) өлшеу куәлігі;

4) сыныптау куәлігі;

5) жолаушылар куәлігі (жолаушылар кемесі үшін).

12.2. Бұл өтініш сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылады.

12.3. Сақтандырушы өтініш нысанын және сұратылатын мәліметтерді өзгертуге құқылы.

12.4. Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушы Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын және оның туындауынан болатын ықтимал шығындардың мөлшерін (сақтандыру тәуекелін) анықтау үшін маңызды мәнге ие өзіне белгілі мән-жайларды хабарлауға міндетті.

12.5. Сақтанушы сондай-ақ сақтандыру тәуекелін анықтау мақсатында Сақтандырушы қойған сұрақтарға жауап беруге және Сақтандырушы сұратқан қосымша құжаттарды ұсынуға міндетті.

12.6. Сақтандыру тәуекелі туралы ақпараттың дұрыстығы үшін жауапкершілікті Сақтанушы көтереді.

12.7. Егер сақтандыру шартын жасасқаннан кейін осы бөлімнің 12.4-тармағында көрсетілген мән-жайлар бойынша Сақтанушы Сақтандырушыға әдейі жалған мәліметтер бергені анықталса, Сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды талап етуге құқылы.

12.8. Егер Сақтанушы хабарламаған мән-жайлар жойылған болса, Сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды талап ете алмайды.

12.9. Сақтанушының өтінішінде сақтандыру шартын жасасу сәтінде су көлігінде бар зақымдар мен ақаулар көрсетіледі. Сақтанушы өзіне тиесілі су көлігіне қатысты үшінші тұлғалар тарапынан талаптардың, сот талаптарының бар екендігі немесе сот шешімдерінің болғаны туралы Сақтандырушыны хабардар етуге міндетті.

12.10. Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтандырушы кемеңі докта, оның сақталу және пайдалану жағдайларын тексеруге, сондай-ақ пайдалану және кеме құжаттамасымен танысуға құқылы.

12.11. Сақтандыру шарты жазбаша нысанда тараптар бір құжат жасау арқылы немесе Сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген үлгілік талаптарға (осы Ережелерге) Сақтанушының қосылуы (қосылу шарты) және Сақтандырушының белгіленген нысандағы сақтандыру полисін (Қосымша № 2) Сақтанушыға беруі арқылы жасалады.

12.12. Сақтандыру шарты мыналарды қамтуы тиіс:

- 1) Сақтандырушының атауы, орналасқан жері және банктік деректемелері;
- 2) Сақтанушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда) және тұрғылықты жері (егер ол жеке тұлға болса) немесе атауы, орналасқан жері және банктік деректемелері (егер ол заңды тұлға болса); сақтандыру агентінің тегі, аты, әкесінің аты (жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілген жағдайда), байланыс телефоны және жеке сәйкестендіру нөмірі (егер ол Қазақстан Республикасының резиденті жеке тұлға болса) немесе атауы, орналасқан жері, байланыс телефоны және бизнес-сәйкестендіру нөмірі (егер ол Қазақстан Республикасының резиденті заңды тұлға болса);
- 3) сақтандыру объектісін көрсету;
- 4) сақтандыру жағдайын көрсету;
- 5) сақтандыру сомасының мөлшері, сақтандыру төлемін жүзеге асыру тәртібі мен мерзімдері;
- 6) сақтандыру сыйлықақысының мөлшері, оны төлеу тәртібі мен мерзімдері; сақтандыру агентіне тиесілі комиссиялық сыйақының бар немесе жоқ екендігін көрсету;
- 7) жасалған күні, сақтандыру полисінің және сақтандыру қорғанысының қолданылу мерзімі;
- 8) сақтандыру қатынастарының қатысушылары болып табылатын Сақтандырылған тұлға және Пайда алушы туралы мәліметтер;
- 9) сақтандыру полисінің нөмірі мен сериясы;
- 10) сақтандыру полисінің талаптарына өзгерістер енгізу жағдайлары мен тәртібі; Сақтанушының сақтандыру шарты жасалған кезде хабарланған мән-жайларда болған және сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына елеулі әсер етуі мүмкін өзгерістер туралы Сақтандырушыға дереу хабарлау міндеті (ҚР АҚ 834-бабының 1-тармағы);
- 11) сақтандыру сомасының, сақтандыру төлемінің және сақтандыру сыйлықақысының валютасының түрі;
- 12) Сақтанушының сәйкестендіру нөмірі, резиденттік белгісі және экономика секторы;
- 13) Сақтандырылған тұлғаның (Пайда алушының) сәйкестендіру нөмірі, резиденттік белгісі және экономика секторы, егер ол сақтандыру шарты бойынша Сақтанушы болмаса және сақтандыру шартында көрсетілген болса.

12.13. Сақтандыру шарты жоғалған жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушының жазбаша өтініші негізінде сақтандыру шартының көшірмесін береді, содан кейін жоғалған сақтандыру шарты жарамсыз болып саналады және ол бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылмайды.

12.14. Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушы мен Сақтандырушы арасында келесі мәселелер бойынша келісімге қол жеткізілуі тиіс:

- 1) сақтандыру объектісі болып табылатын белгілі бір мүлік немесе өзге мүліктік мүдде туралы;
- 2) сақтандыру жүзеге асырылатын оқиғаның сипаты туралы (сақтандыру жағдайы);
- 3) сақтандыру сомасының мөлшері туралы;
- 4) шарттың қолданылу мерзімі туралы.

13.Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі және орны

13.1. Сақтандыру шарты Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеген сәттен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады, ал оны бөліп төлеген жағдайда – бірінші сақтандыру жарнасын төлеген сәттен бастап, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе.

13.2. Сақтандыру шарты, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, алғашқы сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылған сәттен бастап өз күшін тоқтатады.

13.3. Сақтандыру шарты белгілі бір мерзімге немесе рейске жасалады.

13.3.1. Мерзімге сақтандыру кезінде Сақтандырушының жауапкершілігі сақтандыру шартында

көрсетілген күндердің 24 сағатында басталып, аяқталады. Алайда, егер иесінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі мерзімге сақтандырылған кеме сақтандыру мерзімі аяқталған сәтте рейсте болса, баспана портында болса немесе апат жағдайында болса, сақтандыру шарты соңғы рейстің межелі портына жеткенге дейін ұзартылған болып есептеледі. Бұл жағдайда Сақтанушы Сақтандырушыға шарттың ұзартылған мерзіміне пропорционалды есептелген сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндетті.

13.3.2. Рейс бойынша сақтандыру кезінде Сақтандырушының жауапкершілігі (егер сақтандыру шартында өзгеше келісілмесе) жөнелту портында кемеңің швартовтарын босатқан немесе якорьден алынған сәттен бастап басталады және межелі портта кемеңің швартовқа қойылған немесе якорьге тұрғызылған сәтінде аяқталады.

13.4. Сақтандыру шарты бір жылдан кем мерзімге жасалған жағдайда, сақтандыру сыйлықақысы жылдық сыйлықақының келесі мөлшерлерінде белгіленеді (толық емес ай толық ай ретінде есептеледі):

Мерзімі	1 ай және одан аз	2 ай	3 ай	4 ай	5 ай	6 ай	7 ай	8 ай	9 ай	10 ай	11 ай
Жылдық сақтандыру сыйлықақысынан %	20	25	40	50	60	70	75	80	85	90	95

13.5. Бір жылдан астам мерзімге сақтандыру кезінде сақтандыру шарты бойынша жалпы сақтандыру сыйлықақысы әр жылға арналған сақтандыру сыйлықақыларының сомасы ретінде белгіленеді. Бұл ретте толық емес жыл үшін сақтандыру сыйлықақысы келесі формула бойынша есептеледі: $Пнеп. = СТ \times (М/12)$, мұнда: Пнеп. - толық емес жыл үшін сақтандыру сыйлықақысы (бір жылдан астам мерзімге сақтандыру кезінде); СТ – Сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру тарифі; М - толық емес жылдағы сақтандыру қорғанысының ай саны.

13.6. Бір рейске (бір реттік ауыстыру) сақтандыру шарты жасалған кезде сақтандыру сыйлықақысы тәуекел дәрежесіне елеулі әсер ететін факторларды ескере отырып, жылдық сақтандыру сыйлықақысының 35% мөлшерінде төленеді: кеме түрі, рейстің (ауыстырудың) мақсаты, жүктің ерекшеліктері, маршрут және рейстің ұзақтығы, порттарға кіру саны және т.б.

13.7. Сақтандыру шартының әрекеті Қазақстан Республикасының аумағына таралады. Сақтандырушының келісімі бойынша сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы ТМД елдерінің және алыс шетелдердің аумақтарында да ұсынылуы мүмкін.

13.8. Сақтандыру қорғанысының әрекет ету кезеңі сақтандыру шартының әрекет ету мерзімімен сәйкес келеді, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе.

14. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

14.1. Сақтанушының құқығы бар:

- 1) Сақтандырушыдан оның төлем қабілеттілігі мен қаржылық тұрақтылығы туралы ақпарат талап етуге;
- 2) егер ол Сақтандырушының жазбаша келісімімен үшінші тұлғалардың талаптарын өз бетінше реттеген болса, сақтандыру шартында көрсетілген сақтандыру сомасы (жауапкершіліктің шекті көлемі) шегінде шығындарын өтеуге;
- 3) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де әрекеттерді жүзеге асыруға.

14.2. Сақтанушы міндетті:

- 1) сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтандырушыға сақтандыру тәуекелін бағалау және Сақтандырушының сақтандыру шартын жасасу туралы шешім қабылдауы үшін маңызды мәнге ие өзіне белгілі барлық мән-жайларды хабарлауға;
- 2) басқа сақтандыру компанияларымен жасалған және/немесе жасалып жатқан барлық сақтандыру шарттары туралы Сақтандырушыға жазбаша хабарлауға;
- 3) сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімдерде төлеуге;
- 4) сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелінің жай-күйі туралы Сақтандырушыны дереу хабардар етуге;
- 5) сақтандыру талаптарын Сақтандырылған тұлғаға жеткізуге;
- 6) сақтандыру талаптарын орындауға (сақтандыру шартының талаптарын Сақтандырылған тұлғаның бұзуы Сақтанушының өзі бұзған болып есептеледі);
- 7) сақтандыру шартында көрсетілген су көлігін жарамды жағдайда ұстауға;
- 8) сақтандыру жағдайының белгілері бар және/немесе оның салдары сақтандыру жағдайының туындауына әкелуі мүмкін оқиға туралы сақтандыру шартында белгіленген мерзімдерде және тәртіпте Сақтандырушыны хабардар етуге;
- 9) сақтандыру жағдайынан болатын шығындардың алдын алу немесе азайту үшін барлық мүмкін және орынды шараларды қабылдауға;
- 10) Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының себептері, барысы және салдары, келтірілген зиянның сипаты мен мөлшері туралы қорытынды жасауға мүмкіндік беретін барлық бар ақпаратты ұсынуға;
- 11) өзіне белгілі болған күннен бастап дереу, бірақ 3 (үш) күннен кешіктірмей, зиян келтіру фактісі бойынша уәкілетті органдардың әрекеттерінің басталғаны туралы (тергеу, қылмыстық іс қозғау, сотқа шақыру және т.б.), сондай-ақ үшінші тұлғалардың барлық талаптары, сотқа шақыру, талап арыз беру және т.б. туралы Сақтандырушыға хабарлауға;
- 12) Сақтандырушының келісімінсіз өтемақы төлемеуге, келтірілген зиянға байланысты қойылған талаптарды толық немесе ішінара мойындамауға;
- 13) сақтандыру жағдайының туындауына жауапты тұлғаға қатысты суброгация тәртібімен талап ету құқығының Сақтандырушыға өтуін қамтамасыз етуге;
- 14) Сақтанушы өзінің, сондай-ақ Сақтандырылған тұлғаның (Пайда алушының) дербес деректерін Сақтандырушы немесе үшінші тұлға тарапынан жинауға және өңдеуге, оның ішінде дербес деректерді трансшекаралық беруге келісімін растайды. Дербес деректерді сақтау мерзімі Сақтандырушы тарапынан оларды әрі қарай сақтау қажеттілігі жойылғанға дейін айқындалады және 10 жылды құрайды. Дербес деректерді пайдалану Қоғам немесе үшінші тұлға тарапынан Шарт талаптарын және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасын орындау мақсатында, сондай-ақ Қоғам қызметінің мақсаттарын іске асыру үшін жүзеге асырылады;
- 15) Сақтанушы өзінің, сондай-ақ Сақтандырылған тұлғаның (Пайда алушының) дербес деректерін дербес деректердің жалпыға қолжетімді көздерінде, электрондық және өзге де дерекқорларда және картотекаларда таратуға, сондай-ақ мұндай деректерді үшінші тұлғаларға беруге келісімін растайды;
- 16) Сақтанушы Сақтандырылған тұлғадан (Пайда алушыдан) Сақтандырушы немесе үшінші тұлға тарапынан дербес деректерді өңдеуге, оның ішінде дербес деректерді трансшекаралық беруге, сондай-ақ дербес деректерді жалпыға қолжетімді көздерде, электрондық және өзге де дерекқорларда және картотекаларда таратуға, сондай-ақ мұндай деректерді үшінші тұлғаларға беруге жазбаша келісім алуға міндетті;
- 17) Сақтанушы Сақтандырылған тұлғаның (Пайда алушының) дербес деректерін Сақтандырушы немесе үшінші тұлға тарапынан өңдеуге келісімінің болмауына, оның ішінде дербес деректерді трансшекаралық беруге және оларды жалпыға қолжетімді көздерде, электрондық және өзге де дерекқорларда және картотекаларда таратуға келісімінің болмауына, сондай-ақ мұндай деректерді үшінші тұлғаларға беруге келісімінің болмауына жауапты болады;
- 18) деректерді жинауға және өңдеуге келісім мыналарды қамтиды: атауы (тегі, аты, әкесінің аты (жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілген жағдайда), бизнес-сәйкестендіру нөмірі (жеке сәйкестендіру нөмірі);

субъектінің тегі, аты, әкесінің аты (жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілген жағдайда); дербес деректерді жинауға және өңдеуге келісімнің қолданылу мерзімі немесе кезеңі; оператордың дербес деректерді үшінші тұлғаларға беру мүмкіндігі немесе оның болмауы туралы мәліметтер; дербес деректерді өңдеу барысында трансшекаралық берудің бар немесе жоқ екендігі туралы мәліметтер; дербес деректердің жалпыға қолжетімді көздерде таратылуы туралы мәліметтер; дербес деректер субъектісіне қатысты жиналатын деректердің тізбесі;

19) Сақтанушы өзінің, сондай-ақ Сақтандырылған тұлғаның (Пайда алушының) дербес деректерін Сақтандырушы немесе үшінші тұлға тарапынан жалпыға қолжетімді көздерде, электрондық және өзге де дерекқорларда және картотекаларда, әлеуметтік желілерде, интернет-ресурстарда, Сақтанушының, Сақтандырылған тұлғаның, Пайда алушының мобильдік қосымшаларында, сондай-ақ олардың серіктестерінің интернет-ресурстарында, мобильдік қосымшаларында, әлеуметтік желілерінде сақталған деректерді жинауға және өңдеуге келісін растайды.

14.3. Сақтандырушының құқығы бар:

- 1) өзіне ұсынылған ақпарат пен құжаттарды тексеруге;
- 2) зақымдалған мүлікті қарауға қатысуға;
- 3) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның себептері мен мән-жайларын өз бетінше анықтауға, оның ішінде уәкілетті органдарға сұрау салулар жіберуге;
- 4) сақтандыру жағдайының фактісін және оның туындау мән-жайларын анықтау үшін Сақтанушыдан немесе Сақтандырылған тұлғадан қажетті ақпаратты талап етуге;
- 5) сотта дербес талаптар қоймайтын үшінші тұлға ретінде қатысуға;
- 6) заңда белгіленген тәртіппен Сақтанушыға немесе Сақтандырылған тұлғаға қойылған талаптардың мөлшерін даулауға;
- 7) осы Ережелердің 8 және 21-бөлімдерінде көзделген негіздер бойынша оқиғаны сақтандыру жағдайы деп танымау кезінде сақтандыру төлемінен бас тартуға, бұл туралы Сақтанушыны (Сақтандырылған тұлғаны) және зардап шегушіні жазбаша хабардар ете отырып;
- 8) Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) сақтандыру жағдайы туралы 3 күн ішінде хабарламаған жағдайда сақтандыру төлемінен бас тартуға;
- 9) тәуекел дәрежесі артқан жағдайда сақтандыру шартының талаптарын өзгерту немесе тәуекелдің артуына сәйкес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге;
- 10) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де әрекеттерді жүзеге асыруға.

14.4. Сақтандырушы міндетті:

- 1) Сақтанушыны осы сақтандыру ережелерімен таныстыруға;
- 2) зардап шегушіге оқиғаны сақтандыру жағдайы деп тану және сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдау үшін ұсынылуы қажет құжаттардың тізбесін хабарлауға;
- 3) Сақтанушы, Сақтандырылған тұлға немесе зардап шегуші барлық қажетті құжаттарды ұсынғаннан кейін 10 күн ішінде оқиғаны сақтандыру жағдайы деп тану немесе танымау туралы шешім қабылдауға. Қажет болған жағдайда ұсынылған құжаттарды тексеру үшін бұл мерзім ұлғайтылуы мүмкін;
- 4) сақтандыру жағдайы туындаған кезде осы Ережелердің 20-бөлімінің 20.2-тармағында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімдерде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға;
- 5) сақтандыру жағдайы кезінде шығындарды азайту үшін Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) жасаған шығындарды өтеуге;
- 6) оқиғаны сақтандыру жағдайы деп танымау немесе сақтандыру төлемінің мөлшерін азайту туралы шешім қабылданғаны жөнінде Сақтанушыны (Сақтандырылған тұлғаны) және зардап шегушіні жазбаша хабардар етуге;
- 7) сақтандыру кұпиясын қамтамасыз етуге;
- 8) келесі жағдайларда сақтандыру төлемінен бас тартуға:
Сақтанушы/ Сақтандырылған тұлға/ Пайда алушы Қазақстан Республикасы Қаржылық мониторинг агенттігінің ресми сайтында жарияланған терроризм мен экстремизмді қаржыландыруға байланысты тұлғалар мен ұйымдар тізбесінде (бұдан әрі – ҚМА тізбесі), сондай-ақ жаппай қырып-жою қаруын таратуды қаржыландыруға байланысты тізбеде (бұдан әрі – ЖҚҚТҚ тізбесі) болған жағдайда;

- Сақтанушы/Сақтандырылған тұлға Сақтандырушының тиісті тексеру жүргізуі үшін сұратқан құжаттарды және қосымша ақпаратты ұсынбаған жағдайда;
- ақша және (немесе) өзге мүлікпен операция КЖ және ТҚ мақсатында жүзеге асырылады деп пайымдауға негіз болған жағдайда.

14.5. Осы бөлімдегі тараптардың құқықтары мен міндеттерінің тізбесі толық болып табылмайды, тараптардың жекелеген міндеттері осы Ережелердің басқа бөлімдерінде көзделген және сақтандыру шартында кеңейтілуі мүмкін.

15.Зардап шегушінің құқықтары

15.1. Зардап шегушінің құқығы бар:

- 1) өзіне Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) тарапынан келтірілген зиян нәтижесінде болған оқиға туралы Сақтандырушыға хабарлауға;
- 2) Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) орнына сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды жинауды жүзеге асыруға және оларды Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) сақтандыру шартын жасаған Сақтандырушыға ұсынуға;
- 3) денсаулыққа және/немесе мүлікке келтірілген зиян мөлшерін бағалау үшін тәуелсіз сарапшының қызметтерін пайдалануға;
- 4) келтірілген зиян мөлшерін бағалау нәтижелерімен және Сақтандырушы немесе тәуелсіз сарапшы жүргізген сақтандыру төлемінің мөлшерін есептеумен танысуға;
- 5) сақтандыру төлемін алуға;
- 6) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту немесе оның мөлшерін азайту туралы шешіміне дау айтуға;
- 7) келтірілген зиян сомасының алынған сақтандыру төлемі сомасынан асатын бөлігінде су көлігі иесіне зиянды өтеу туралы талап қоюға.

16. Сақтандыру шарты қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаюының салдары

16.1. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) сақтандыру шарты жасалған кезде Сақтандырушыға хабарланған мән-жайларда өзіне белгілі болған елеулі өзгерістер туралы, егер бұл өзгерістер сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына елеулі әсер етуі мүмкін болса, Сақтандырушыға дереу жазбаша хабарлауға міндетті.

16.2. Кез келген жағдайда келесі өзгерістер мен мән-жайлар елеулі болып танылады:

- 1) су көлігін пайдалану сипаты мен шарттарының елеулі өзгеруі;
  - 2) жүзу географиясының, тіркелу портының өзгеруі, маршруттан ауытқу немесе маршруттың өзгеруі;
  - 3) жоспарлы немесе жоспардан тыс жөнде
  - 4) сақтандыру шарты жасалған кезде кеме ие болған сыныптың өзгеруі, аяқталуы немесе тоқтатылуы;
  - 5) кеме ресурсының аяқталуы және т.б.
- Сақтандыру шартында тәуекел дәрежесінің ұлғаюына әсер ететін өзге де елеулі өзгерістер көзделуі мүмкін.

16.3. Сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкелетін мән-жайлар туралы хабардар етілген Сақтандырушы сақтандыру шартының талаптарын өзгертуге және сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына сәйкес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге құқылы.

16.4. Егер Сақтанушы сақтандыру шартының талаптарын өзгертуге немесе сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеуге қарсы болса, Сақтандырушы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқылы. Бұл ретте Сақтанушыға сақтандыру сыйлықақысын қайтару тәртібі сақтандыру шартында белгіленеді.

16.5. Сақтанушы осы бөлімнің 16.1-тармағында көзделген міндетті орындамаған жағдайда, Сақтандырушы сақтандыру шартын бұзуды және оны бұзудан келтірілген залалдарды өтеуді талап етуге, немесе сақтандыру жағдайы туындаған кезде сақтандыру төлемінің мөлшерін сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына сәйкес азайтуға, не сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы.

16.6. Егер сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкелетін мән-жайлар жойылған болса, Сақтандырушы сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқылы емес.

17. Сақтандыру жағдайы туындаған кездегі Сақтанушының әрекеттері

17.1. Сақтандыру жағдайының туындауын, сондай-ақ одан келтірілген залалдарды дәлелдеу Сақтанушыға, Сақтандырылған тұлғаға немесе Пайда алушыға жүктеледі.

17.2. Сақтандыру жағдайының белгілері бар және/немесе салдары сақтандыру жағдайының туындауына әкелуі мүмкін оқиға туындаған кезде Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) міндетті:

- қалыптасқан жағдайда ақылға қонымды және қолжетімді шараларды дереу қабылдап, талап қоюға немесе талап арыз беруге негіз болуы мүмкін оқиғамен байланысты залалдарды азайтуға;

- уәкілетті органдарда оқиғаны құжаттық ресімдеуді қамтамасыз етуге;

- сақтандыру оқиғасын мемлекеттік және өзге де уәкілетті органдармен құжаттық ресімдеу кезінде жәрдем көрсетуге;

- мүмкіндігінше қысқа мерзімде, бірақ кез келген жағдайда мереке және демалыс күндерін қоспағанда, өзі білген сәттен бастап 3 (үш) тәуліктен кешіктірмей, сақтандыру оқиғасының басталғаны туралы Сақтандырушыға немесе оның уәкілетті өкіліне хабарлауға, оқиғаның мән-жайлары, келтірілген зиянның түрлері мен болжамды мөлшері туралы барлық белгілі мәліметтерді жеткізуге, әрі қарайғы әрекеттерді Сақтандырушымен келісуге, сондай-ақ жазбаша өтініш ұсынуға. Егер сақтандыру шартында өзге мерзім және (немесе) хабарлау тәсілі көзделсе, ол шартта белгіленген мерзімде және тәсілмен жүзеге асырылуы тиіс;

- сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттар мен мәліметтерді Сақтандырушыға ұсынуға.

17.3. Сақтандыру жағдайының белгілері бар және/немесе салдары сақтандыру жағдайының туындауына әкелуі мүмкін оқиға туралы Сақтандырушыны белгіленген мерзімде хабарламау Сақтандырушыға сақтандыру төлемінен бас тарту құқығын береді.

17.4. Сақтанушы сақтандыру жағдайы бойынша барлық кейінгі ақпаратты хабарлауға және Сақтандырушыға қажетті көмек көрсетуге міндетті.

17.5. Сақтанушы Сақтандырушының сұрауы бойынша сақтандыру жағдайына байланысты мәліметтерді, оның ішінде коммерциялық құпияны құрайтын мәліметтерді ұсынуға міндетті.

17.6. Сақтанушы Сақтандырушыға (соңғысының талабы бойынша) талаптарды сотқа дейінгі және сот тәртібімен реттеу кезінде Сақтанушының өкілеттіктерін беруге міндетті.

17.7. Сақтанушы Сақтандырушының мүдделеріне қарсы бағытталған әрекеттерді жасамауға, сондай-ақ қандай да бір міндеттемелерді қабылдамауға; қандай да бір ұсыныстарды қабылдамауға; осы сақтандыру жағдайына қатысты қандай да бір төлемдерді жасамауға және оларды жасауға уәде бермеуге, Сақтандырушының жазбаша келісімінсіз міндетті.

18. Сақтандыру жағдайының туындауын және залал мөлшерін растайтын құжаттардың тізбесі

18.1. Сақтандыру төлемін алу үшін Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға, Пайда алушы) құжаттық түрде дәлелдеуге міндетті:

- сақтандыру жағдайының бар екенін;

- келтірілген залалдың мөлшерін.

18.2. Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға, Пайда алушы) сақтандыру төлемін алу үшін Сақтандырушыға келесі құжаттарды ұсынуы тиіс:

18.2.1. жеке басын куәландыру және сақтандыру төлемін алу талаптарын сақтау үшін: сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға туралы өтініш; сақтандыру шарты; өтініш берушінің жеке басын куәландыратын құжаты; сақтандыру компаниясында іс жүргізу және сақтандыру төлемін алу құқығына сенімхат (заңды тұлға үшін немесе Пайда алушының мүддесін білдіру жағдайында);

18.2.2. сақтандыру жағдайының бар екенін дәлелдеу үшін:

- сақтандыру жағдайы ретінде қарастырылатын оқиғаларды тергеуді, жіктеуді және есепке алуды жүзеге асыратын мемлекеттік комиссия немесе өзге де уәкілетті орган жасаған актілер,

қорытындылар және өзге де құжаттар немесе сақтандыру жағдайының туындау фактісін растайтын құжаттар;

- тергеу және сот органдарының құжаттарының көшірмелері (бар болған жағдайда);

- уақытша еңбекке жарамсыздық мерзімі туралы медициналық мекемелердің анықтамасы немесе мүгедектік белгіленген жағдайда мамандандырылған мекемелердің анықтамасы (көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендер үшін);

- қайтыс болу туралы куәліктің көшірмесі (көлік оқиғасы кезінде қаза тапқан немесе осы оқиғаның салдарынан қайтыс болған тұлғалар үшін);

18.2.3. келтірілген зиян мөлшерін дәлелдеу үшін – залал мөлшерін бағалау бойынша құжаттар, тәуелсіз сараптамалық (бағалау) ұйымдардың қорытындылары немесе келтірілген зиян мөлшерін растайтын өзге де құжаттар.

18.3. Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға, Пайда алушы) сақтандыру жағдайының туындауын және келтірілген залал мөлшерін растайтын өзге де дәлелдерді ұсынуға құқылы.

18.4. Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға туралы өтініш пен тиісті құжаттардың Сақтандырушыға тапсырылғаны уәкілетті қызметкердің немесе Сақтандырушы өкілінің қолхатымен расталады.

18.5. Оқиға туралы неғұрлым толық ақпарат алу мақсатында Сақтандырушы уәкілетті органдардан (ішкі істер органдары, өртке қарсы қадағалау органдары, авариялық-құтқару қызметтері, навигациялық және жағалау қызметтері), сондай-ақ оқиғаның мән-жайлары туралы ақпаратқа ие кәсіпорындардан, мекемелерден және ұйымдардан мәліметтер сұратуға, сондай-ақ оның себептері мен туындау мән-жайларын өз бетінше анықтауға құқылы.

18.6. Қажет болған жағдайда оқиғаның туындау себептерін және залал мөлшерін анықтау бойынша жұмыстар Сақтандырушының тапсырмасы бойынша тәуелсіз сарапшылар, бағалаушылар, авариялық комиссарлар тарапынан жүргізілуі мүмкін.

18.7. Сақтанушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін толық емес құжаттар пакетін ұсынған жағдайда, Сақтандырушы бұл туралы Сақтанушыны соңғы құжат алынған күннен бастап 15 жұмыс күні ішінде хабардар етеді.

19.Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен шарттары

19.1. Сақтанушыдан сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша хабарлама алғаннан кейін Сақтандырушы келесі әрекеттерді жүзеге асырады:

19.1.1. сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның болғанын анықтайды; Сақтанушының өтінішінде келтірілген мәліметтердің сәйкестігін тексереді; залал келтірілген оқиғаның туындау фактісін және себептерін анықтайды; сарапшыларды, авариялық комиссарларды тарту қажеттілігін айқындайды, өзге де әрекеттерді жүзеге асырады;

19.1.2. оқиға сақтандыру жағдайы деп танылған кезде сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтайды, сақтандыру жағдайы туралы акт жасайды.

19.2. Сақтандыру төлемі Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға, Пайда алушы) ұсынған осы Ережелердің 18-бөлімінде көрсетілген құжаттар, сондай-ақ қажетті құжаттар ұсынылғаннан кейін Сақтандырушы немесе оның өкілі жасаған сақтандыру жағдайы туралы акт негізінде жүзеге асырылады.

19.3. «Үшінші тұлғалардың өмірі мен денсаулығына зиян келтіру» сақтандыру тәуекелі бойынша сақтандыру төлемі зардап шегушіге, ал қайтыс болған жағдайда — оның мұрагерлеріне төленеді.

19.4. «Үшінші тұлғалардың өмірі мен денсаулығына зиян келтіру» тәуекелі бойынша сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтау кезінде мыналар ескеріледі:

1) келтірілген жарақат немесе денсаулыққа өзге де зиян салдарынан еңбекке қабілеттілігін жоғалту немесе оның төмендеуі нәтижесінде зардап шегуші айырылған табыс, еңбекке қабілеттілікті жоғалтқан бүкіл кезең үшін;

2) денсаулықты қалпына келтіру үшін қажетті қосымша шығыстар, бөгде күтім, протездеу, ақылы медициналық қызметтерге жұмсалған шығындар, егер зардап шегушіде бұл қызметтерді тегін алу құқығы болмаса;

3) зардап шегуші қайтыс болған жағдайда оның асырауында болған тұлғалар айырылған табыстың бір бөлігі;

4) жерлеуге жұмсалған шығыстар.

19.5. Үшінші тұлғалардың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян үшін сақтандыру төлемінің мөлшері келесі тәсілдердің бірімен анықталады:

- 1) тараптардың келісімі бойынша;
- 2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес;
- 3) сот шешімімен Сақтанушыға жүктелген сомалар негізінде.

19.6. Зақымдалған мүлікке келтірілген залал мөлшері:

- 1) Сақтандырушының калькуляциясы негізінде; және/немесе
- 2) Сақтандырушы тағайындаған авариялық комиссардың (сюрвейердің) қорытындысы негізінде; және/немесе
- 3) зақымдалған мүлікті нақты жөндеуге жұмсалған шығындар туралы шоттар негізінде анықталады. Бұл жағдайда үшінші тұлға Сақтандырушыға шоттың (тапсырыс-нарядтың) түпнұсқасын немесе жөндеу калькуляциясын ұсынуға міндетті.

19.7. Үшінші тұлғалардың мүлкіне келтірілген залал мөлшерін анықтаудың нақты тәсілі олармен келісім бойынша айқындалады.

19.8. Тараптар арасында залалдың себептері мен мөлшері бойынша даулар туындаған жағдайда әр тарап сараптама жүргізуді талап етуге құқылы. Сараптама оны жүргізуді талап еткен тараптың есебінен жүргізіледі.

19.9. Калькуляция жасау кезінде материалдар мен жұмыстарға қолданылатын орташа нарықтық бағалар пайдаланылады.

19.10. Сақтандырушы жүзеге асыратын сақтандыру төлемінің жалпы мөлшері барлық зардап шегушілердің (үшінші тұлғалардың) өміріне, денсаулығына және мүлкіне келтірілген зиян бойынша сақтандыру шартында бір сақтандыру жағдайы үшін белгіленген сақтандыру сомасының (жауапкершіліктің шекті көлемінің) мөлшерімен шектеледі.

19.11. Егер үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына және мүлкіне келтірілген залал мөлшері сақтандыру сомасынан асып кетсе, сақтандыру төлемі бірінші кезекте барлық зардап шегушілерге тең үлестермен олардың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу үшін жүзеге асырылады. Екінші кезекте үшінші тұлғалардың мүлкіне келтірілген зиян сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасы мен Сақтандырушының өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян үшін төлеген сақтандыру төлемінің сомасы арасындағы айырма мөлшерінде өтеледі.

19.12. Сақтанушы сақтандыру жағдайынан болатын залалдардың алдын алу немесе азайту мақсатында жұмсаған шығыстар, егер мұндай шығыстар қажет болған болса немесе Сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін жасалған болса, тіпті тиісті шаралар нәтижесіз болған жағдайда да Сақтандырушы тарапынан өтелуге жатады.

19.13. Мұндай шығыстар нақты мөлшерде өтеледі, алайда сақтандыру төлемі мен шығыстарды өтеудің жалпы сомасы сақтандыру шартында көзделген сақтандыру сомасынан (жауапкершіліктің шекті көлемінен) аспауы тиіс. Егер шығыстар Сақтандырушының нұсқауларын орындау нәтижесінде туындаса, олар сақтандыру сомасына қарамастан толық көлемде өтеледі.

19.14. Егер Сақтанушы ықтимал залалдарды азайту үшін өзіне қолжетімді ақылға қонымды шараларды әдейі қабылдамаған жағдайда туындаған залал бөлігінде Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.

20.Сақтандыру төлемін жүзеге асыру немесе сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі

20.1. Сақтандырушы сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдау үшін барлық қажетті құжаттарды алғаннан кейін жиырма күн ішінде, не тараптардың келісімімен белгіленген мерзімде сақтандыру төлемін жүзеге асыру немесе сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдайды, бұл туралы Сақтанушыға (Сақтандырылған тұлғаға, Пайда алушыға) жазбаша түрде хабарлайды. Егер Сақтандырушы сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдаса, ол бас тарту себебін негізді түрде дәлелдейді.

20.2. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандырушы сақтандыру төлемі туралы шешім қабылданғаннан кейін жиырма күн ішінде Пайда алушыға немесе Сақтанушыға (Сақтандырылған тұлғаға) сақтандыру төлемін жүзеге асырады.

20.3. Сақтандыру төлемін уақтылы жүзеге асырмағаны үшін Сақтандырушы Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 353-бабына сәйкес жауапты болады.

20.4. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы Сақтанушы, Сақтандырылған тұлға немесе Пайда алушы тарапынан сотта даулануы мүмкін.

20.5. Ірі тәуекелдерді қайта сақтандыру жағдайында тараптардың келісімі бойынша сақтандыру төлемінің мерзімі кейінгі күнге ауыстырылуы мүмкін.

21. Сақтандырушыны сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату негіздері

21.1. Сақтандырушы сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы, егер сақтандыру жағдайы келесі себептердің салдарынан орын алса:

1) Сақтанушының, Сақтандырылған тұлғаның және(немесе) Пайда алушының сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған немесе оның туындауына ықпал еткен қасақана әрекеттері, қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында жасалған әрекеттерді қоспағанда;

2) Сақтанушының, Сақтандырылған тұлғаның және(немесе) Пайда алушының заңнамалық актілерде белгіленген тәртіппен қасақана қылмыс немесе әкімшілік құқық бұзушылық деп танылған және сақтандыру жағдайымен себептік байланыста болған әрекеттері.

21.2. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуына келесі жағдайлар да негіз болуы мүмкін:

1) Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрінеу жалған мәліметтер хабарлауы;

2) Сақтанушының сақтандыру жағдайынан болған залалды азайту бойынша шараларды қасақана қабылдамауы;

3) Сақтанушының залал келтіруге кінәлі тұлғадан тиісті өтемақы алуы;

4) Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының мән-жайларын тергеуге және келтірілген залалдың мөлшерін анықтауға кедергі келтіруі;

5) Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының туындағаны туралы хабарламауы;

6) Сақтанушының сақтандыру жағдайының туындауына жауапты тұлғаға қатысты өзінің талап ету құқығынан бас тартуы, сондай-ақ Сақтандырушыға талап ету құқығының өтуі үшін қажетті құжаттарды беруден бас тартуы;

7) осы Ережелерде көрсетілген өзге де жағдайлар.

21.3. Осы бөлімнің 21.1. және 21.2. тармақтарында көзделген Сақтанушының заңсыз әрекеттері негізінде Сақтандырушыны оның алдындағы сақтандыру жауапкершілігінен босату Сақтандырушыны Пайда алушыға немесе Сақтандырылған тұлғаға сақтандыру төлемін жүзеге асырудан да босатады.

22. Сақтанушының залалды өтеу жөніндегі құқықтарының Сақтандырушыға өтуі (суброгация)

22.1. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған Сақтандырушыға төленген сома шегінде Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) сақтандыру нәтижесінде өтелген залал үшін жауапты тұлғаға қатысты талап ету құқығы өтеді.

22.2. Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) сақтандыру төлемін алған кезде өзінде бар барлық құжаттар мен дәлелдерді Сақтандырушыға беруге және Сақтандырушыға оған өткен талап ету құқығын жүзеге асыру үшін қажетті барлық мәліметтерді хабарлауға міндетті.

22.3. Егер Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) Сақтандырушы өтеген залал үшін жауапты тұлғаға қатысты өзінің талап ету құқығынан бас тартса немесе бұл құқықты жүзеге асыру Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) кінәсінен мүмкін болмай қалса, Сақтандырушы сақтандыру төлемін толық немесе тиісті бөлігінде жүзеге асырудан босатылады және артық төленген соманы қайтаруды талап етуге құқылы.

22.4. Сақтандыру шартында суброгацияның өзге тәртібі көзделуі мүмкін.

23. Сақтандыру шартын тоқтату шарттары

23.1. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру шарты келесі жағдайларда өз күшін жояды:

- 1) Сақтандырушының Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға, Пайда алушы) алдындағы сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерін толық көлемде орындауы;
- 2) сақтандыру шартының қолданылу мерзімінің аяқталуы;
- 3) Сақтанушы – заңды тұлғаның таратылуы немесе Сақтанушы – жеке тұлғаның қайтыс болуы, егер Сақтандырылған тұлға сақтандыру жарналарын төлеу жөніндегі Сақтанушының міндеттерін өзіне алмаса;
- 4) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Сақтандырушының таратылуы;
- 5) соттың сақтандыру шартын жарамсыз деп тану туралы шешім қабылдауы.

23.2. Тараптар сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға құқылы. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату ниеті туралы тараптар бір-бірін шартта өзгеше көзделмесе, болжанған тоқтату күнінен кемінде 30 күнтізбелік күн бұрын хабардар етуге міндетті.

23.3. Егер сақтандыру шарты келесі мән-жайлардың бірі бойынша мерзімінен бұрын тоқтатылса:

- 1) сақтандыру объектісі өмір сүруін тоқтатқан кезде;
- 2) Сақтандырушы Сақтанушыны ауыстыруға қарсы болған жағдайда Сақтанушының мүліктік сақтандыру объектісін иеліктен шығаруы;
- 3) кәсіпкерлік тәуекелін сақтандырған Сақтанушының кәсіпкерлік қызметінің белгіленген тәртіппен тоқтатылуы;
- 4) сақтандыру жағдайының туындау мүмкіндігі жойылып, сақтандыру тәуекелі сақтандыру жағдайынан өзге мән-жайлар бойынша тоқтатылған кезде;
- 5) Қазақстан Республикасының «Сақтандыру қызметі туралы» Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, Сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімінің заңды күшіне енуі;
- 6) Қазақстан Республикасының «Сақтандыру қызметі туралы» Заңында көзделген жағдайларда;
- 7) келесі жағдайларда:

- Сақтанушыны, Сақтандырылған тұлғаны және Пайда алушыны тиісінше тексеру шараларын жүргізудің мүмкін болмауы;

- Сақтанушы/Сақтандырылған тұлға Сақтандырушының тиісті тексеру жүргізуі үшін сұратқан құжаттарды және қосымша ақпаратты ұсынбауы;

- ақша және (немесе) өзге мүлікпен операция КЖ және ТҚ мақсатында жүзеге асырылады деп пайымдауға негіз болған жағдайда;

Сақтандыру шарты осы тармақта сақтандыру шартын тоқтатудың негізі ретінде көзделген мән-жай туындаған сәттен бастап тоқтатылды деп есептеледі, бұл туралы Сақтанушы Сақтандырушыны дереу хабардар етуге міндетті.

23.4. Осы бөлімнің 23.3-тармағында көрсетілген жағдайлар туындаған кезде, сақтандыру жағдайлары болмаған жағдайда, Сақтандырушы сақтандыру қорғанысының пайдаланылмаған кезеңі үшін сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін сақтандыру шартын жасасуға байланысты әкімшілік шығыстарды (оның ішінде: жасалған сақтандыру шарты бойынша табыс салығы, агенттік сыйақы және осы сақтандыру шартына қызмет көрсететін менеджердің сыйақысы) шегере отырып, жалпы сақтандыру сыйлықақысының 25% мөлшерінде ұстап қалып, қайтарады.

23.5. Егер Сақтанушы – жеке тұлға сақтандыру полисінен бас тартуына байланысты сақтандыру шарты осы Ережелердің 23.3-тармағында және ҚР АҚ 841-бабының 1-тармағында көрсетілген мән-жайларға байланысты емес себептермен мерзімінен бұрын бұзылса, шарт жасалған күннен бастап 14 (он төрт) күнтізбелік күн ішінде Сақтандырушы Сақтанушы – жеке тұлғаға алынған сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) сақтандыру әрекет еткен уақытқа пропорционалды бөлігін және сақтандыру полисін бұзуға байланысты шығындарды (алынған сақтандыру сыйлықақысының 10 (он) пайызы мөлшерінде) шегере отырып қайтаруға міндетті.

23.6. Егер Сақтанушы – жеке тұлға несие шартымен байланысты сақтандыру полисінен бас тартуына және қарыз алушы ретінде қарыз беруші алдындағы міндеттемелерін орындауына байланысты сақтандыру полисі мерзімінен бұрын бұзылса, Сақтандырушы Сақтанушы – жеке

тұлғаға алынған сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) сақтандыру әрекет еткен уақытқа пропорционалды бөлігін және сақтандыру шартын бұзуға байланысты шығындарды (алынған сақтандыру сыйлықақысының 10 (он) пайызы мөлшерінде) шегере отырып қайтаруға міндетті.

23.7. Егер сақтандыру шарты осы Ережелердің 23.3 – 23.6-тармақтарында көзделмеген негіздер бойынша мерзімінен бұрын бұзылса, сақтандыру сыйлықақысы қайтарылмайды.

23.8. Сақтанушы сақтандыру шартынан бас тартқан және сақтандыру сыйлықақысын төлемеген жағдайда, Сақтанушы шарттан бас тартқан күннен бастап 1 жұмыс күні ішінде Сақтандырушыға сақтандыру сыйлықақысын толық көлемде төлеуге, сондай-ақ әрбір кешіктірілген күн үшін төленуге жататын сақтандыру сыйлықақысының 0,1% мөлшерінде айыппұл төлеуге міндетті.

23.9. Сақтандыру шартының мерзімінен бұрын тоқтатылуы Сақтандырушының кінәсінен шарт талаптарының орындалмауына байланысты болған жағдайларда, Сақтандырушы Сақтанушыға төленген сақтандыру сыйлықақысын немесе сақтандыру жарналарын толық көлемде қайтаруға міндетті.

24. Ерекше шарттар

24.1. Тараптардың келісімі бойынша осы Сақтандыру ережелеріне сәйкес жасалатын сақтандыру шартына ерекше шарттар (сақтандыру ескертпелері, анықтамалар, ерекшеліктер және т.б.) енгізілуі мүмкін.

24.2. Сақтандыру полисі бойынша келесі жағдайлардың нәтижесінде туындаған залал немесе жоғалту сақтандыру қорғанысымен жабылмайды:

1. сақтандырылған мүлікті тәркілеу, ұлттандыру, басып алу, ұстап қалу, қамауға алу, жою, иемдену, реквизициялау немесе кез келген үкіметтің немесе оның бұйрығы бойынша (әскери, азаматтық немесе де-факто), не қоғамдық немесе жергілікті билік органдарының пайдалануына алу;
2. қандай да бір өзге шарттарға қарамастан, сақтандыру шарты бойынша сақтандыру оқиғаларға таралмайды, ал Сақтандырушы қандай да бір төлемдерді немесе сақтандыру төлемдерін жүзеге асырмайды және Сақтанушыға немесе өзге тұлғаға қандай да бір қызметтер көрсетпейді, егер мұндай қамту, төлем, төлемді жүзеге асыру немесе қызмет көрсету және/немесе Сақтанушының кез келген кәсіпкерлік немесе өзге де қызметі қолданылатын сауда немесе экономикалық санкциялар туралы заңнамалық немесе өзге де нормативтік құқықтық актілерді бұзу болып табылса;

24.3. Көлік құралының (КҚ) із-түзсіз жоғалуы, жеке өзі немесе тасымалдау құралымен бірге.

24.4. Тараптар OFAC, Еуроодақ, Ұлыбритания санкциялары және/немесе Украина аумақтық тұтастығына, егемендігіне және тәуелсіздігіне нұқсан келтіретін немесе қауіп төндіретін әрекеттерге қатысты шектеу шаралары Сақтанушыға, оның: аффилирленген тұлғаларына, лауазымды тұлғаларына, қызметкерлеріне, бенефициарларына, кеңесшілеріне, өкілдеріне, серіктестеріне, контрагенттеріне қолданылған жағдайда Сақтандырушы Сақтанушыны жай ғана жазбаша хабардар ету арқылы Шартты біржақты тәртіпшен мерзімінен бұрын бұзуға құқылы екендігімен келіседі. Шарт Сақтандырушы Сақтанушыға электрондық пошта арқылы немесе сақтандыру шартында көрсетілген мекенжайға пошта арқылы хабарлама жіберген сәттен бастап бұзылған болып есептеледі.

24.5. Тараптар осы Ережелердің 24.4-тармағына сәйкес Шарттың әрекеті тоқтатылғаннан кейін Сақтандырушы осы Шарт бойынша төленген агенттік сыйақыны шегере отырып, сақтандыру қорғанысының пайдаланылмаған кезеңіне пропорционалды пайдаланылмаған сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін Шарт тоқтатылған күннен бастап 20 жұмыс күні ішінде қайтаратынына келіседі.

24.6. Тараптар OFAC, Еуроодақ, Ұлыбритания санкциялары және/немесе Украина аумақтық тұтастығына, егемендігіне және тәуелсіздігіне нұқсан келтіретін немесе қауіп төндіретін әрекеттерге қатысты шектеу шаралары Сақтанушыға, оның: аффилирленген тұлғаларына, лауазымды тұлғаларына, қызметкерлеріне, бенефициарларына, кеңесшілеріне, өкілдеріне, серіктестеріне, контрагенттеріне қолданылған жағдайда Сақтандырушы сақтандыру шарты

бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырмайтынына, оның ішінде санкциялар мен шектеулер қолданылғанға дейін орын алған оқиғаларға қатысты да келіседі.

24.7. Тараптар осы Ережелердің 24.4-тармағына сәйкес Шарт біржақты тәртіппен бұзылған және санкциялар мен шектеулерге байланысты сақтандыру төлемі төленбеген жағдайда Сақтандырушы айыппұл төлемейтінін және Сақтанушыға/Сақтандырылған тұлғаға/Пайда алушыға қандай да бір залалды өтемейтінін келіседі.

25. Дауларды шешу тәртібі

25.1. Осы Ережелер негізінде жасалған сақтандыру шарттарынан туындайтын даулар Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында көзделген тәртіппен қаралады.

25.2. Сақтандыру шартына енгізілетін барлық өзгерістер мен толықтырулар жазбаша түрде ресімделіп, тараптардың уәкілетті өкілдері қол қойған жағдайда заңды күшіне ие болады.

 Евразия СТРАХОВАЯ КОМПАНИЯ	СУ КӨЛІГІ ИЕЛЕРІНІҢ АЗАМАТТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІГІН САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАҢА РЕДАКЦИЯДА)
--	--

**Су көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық
жауапкершілігін сақтандыру ережелеріне
№1 Қосымша**

САҚТАНДЫРУ ПОЛИСІ СТРАХОВОЙ ПОЛИС	№ ____
Осы сақтандыру полисі «Евразия» Сақтандыру компаниясы» АҚ уәкілетті органмен келісілген су көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру Ережесіне (бұдан кейін – «сақтандыру Ережесі») Настоящий страховой полис является договором присоединения к Правилам страхования гражданско-правовой ответственности водного транспорта (далее – «Правила страхования»).	
САҚТАНДЫРУ СЫНЫБЫ / КЛАСС СТРАХОВАНИЯ	СТРАХОВАНИЕ ГРАЖДАНСКО-ПРАВОВОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВЛАДЕЛЬЦЕВ ВОДНОГО ТРАНСПОРТА
МЕМЛЕКЕТТІК ЛИЦЕНЗИЯ / ГОСУДАРСТВЕННАЯ ЛИЦЕНЗИЯ	№ ____ от «__» _____ 20__ года.
САҚТАНДЫРУШЫ СТРАХОВЩИК	«Евразия» Сақтандыру компаниясы» АҚ тел.: 8 (727) 258 43 36; факс: 8 (727) 258 43 38, Алматы қ., «Еуразиялық банк» АҚ-ның № 6 филиалындағы IBAN: KZ4094806KZT22030005, BIC/SWIFT: EURIKZKA BSH 950540000024 АО «Страховая компания «Евразия», Республика Казахстан, 050004, г. Алматы, ул. Желтоқсан, 59. тел.: 8 (727) 258 43 36, факс: 8 (727) 258 43 38, IBAN: KZ4094806KZT22030005 в филиале №6 АО «Евразийский банк» г. Алматы, BIC/SWIFT: EURIKZKA БИН 950540000024
САҚТАНУШЫ (/ СТРАХОВАТЕЛЬ	_____
САҚТАНДЫРЫЛҒАН ТҮЛҒА / ЗАСТРАХОВАННЫЙ	_____
САҚТАНДЫРУ ОБЪЕКТІСІ / ОБЪЕКТ СТРАХОВАНИЯ	Имущественный интерес застрахованного лица, связанный с его обязанностью, установленной гражданским законодательством Республики Казахстан, возместить вред, причиненный жизни, здоровью и (или) имуществу третьих лиц (потерпевшим) в результате эксплуатации водного транспорта как источника повышенной опасности.
САҚТАНДЫРУ СОМАСЫ / СТРАХОВАЯ СУММА	_____ санмен/цифрами _____ сөзбен/прописью
САҚТАНДЫРУ СЫЙАҚЫСЫ / СТРАХОВАЯ ПРЕМИЯ	_____ санмен/цифрами _____ сөзбен/прописью
ФРАНШИЗА / ФРАНШИЗА	_____, в размере ____ % от страховой суммы. Франшиза — предусмотренное условиями страхования освобождение страховщика от возмещения ущерба, не превышающего определенного размера.
САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫНЫҢ ВАЛЮТА ТҮРІ, ОНЫ ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ МЕН МЕРЗІМДЕРІ / ВИД ВАЛЮТЫ, ПОРЯДОК И СРОКИ УПЛАТЫ СТРАХОВОЙ ПРЕМИИ	_____
САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫ / СТРАХОВЫЕ СЛУЧАИ	Факт наступления гражданско-правовой ответственности страхователя (застрахованного) по возмещению вреда, причиненного жизни, здоровью и (или) имуществу лиц, признанных потерпевшими, в результате эксплуатации водного транспорта, указанного в договоре страхования.
САҚТАНДЫРУ АЙМАҒЫ / ТЕРРИТОРИЯ СТРАХОВОЙ ЗАЩИТЫ	_____
ЕРЕКШЕ ЕРЕЖЕЛЕР / ОСОБЫЕ УСЛОВИЯ	_____
ПАЙДА АЛУШЫ / ВЫГОДОПРИБРЕТАТЕЛЬ	Лицо, которое в соответствии с договором страхования является получателем страховой выплаты.
САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ МЕН МЕРЗІМІ / ПОРЯДОК И СРОКИ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ СТРАХОВОЙ ВЫПЛАТЫ	Страховая выплата производится страховщиком не позднее 10 (десяти) рабочих дней со дня получения документов, предусмотренных Правилами страхования.
ПОЛИСІНІҢ ТАЛАПТАРЫНА ӨЗГЕРІСТЕР ЕНГІЗУ ЖАҒДАЙЛАРЫ МЕН ТӘРТІБІ / СЛУЧАИ И ПОРЯДОК ВНЕСЕНИЯ ИЗМЕНЕНИЙ В УСЛОВИЯ ПОЛИСА	Внесение изменений и дополнений в настоящий Полис производится по обоюдному согласию сторон, на основании письменного заявления (уведомления) одной из сторон. Если какая-либо сторона не согласна на внесение изменений и дополнений в настоящий Полис, в пятидневный срок решается вопрос о продолжении действия настоящего Полиса на прежних условиях или о прекращении настоящего Полиса. Изменения и дополнения к настоящему Полису оформляются путем расторжения и заключения нового страхового полиса.
САҚТАНДЫРУ ПОЛИСІНІҢ ҚОЛДАНУ МЕРЗІМІ / СРОК ДЕЙСТВИЯ СТРАХОВОГО ПОЛИСА	с «__» _____ 20__ года по «__» _____ 20__ года. обе даты включительно

Комиссиялық сыйақы. Комиссионное вознаграждение – *иә/да,нет/жок.*

Сақтандыру ережелерімен таныстым, өзім хабарлаған мәліметтерді шынайылығын растаймын, полисті және сақтандыру ережелерінің көшірмесін алдым./
С правилами страхования ознакомлен, достоверность сообщенных мною сведений подтверждаю, полис и копию правил страхования получил.

Сақтандырушы (немесе оның өкілі)/
Страховщик (или его представитель):

АО «Страховая компания «Евразия»

Сақтанушы / Страхователь:

_____ (аты-жөні, қолы / Ф.И.О. подпись)

_____ (аты-жөні, қолы / Ф.И.О. подпись)

М.П.

Если подписант агент

Агент (ФИО/Наименование)

Адрес (если агент юридическое лицо)

ИИН/БИН

телефон

М.П.

Берілген күні / Дата выдачи: «__» _____ 20__ ж./г.

ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

1. Сақтанушы құқылы:

- 1) сақтандырушыдан төлеу қабілеттілігі және қаржылық есептілігі туралы хабар талап етуге;
- 2) сақтандырушының жазбаша келісімімен өзі үшінші тұлғалардың талап арызын реттеумен байланысты, сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасында (жауаптылығының шекті көлемінде) шығындарды өтеп алуға;
- 3) Қазақстан Республикасының заңдарымен көзделген басқа да іс-әрекеттерді жасауға.

2. Сақтанушы міндетті:

- 1) Сақтандыру жағдайының басталу ықтималдылығын және оның басталуынан мүмкін болатын залалдардың мөлшерін анықтау үшін маңызды мәні бар белгілі болған мән-жайлар туралы хабарлау.
- 2) дереу, Сақтандырушыға сақтандыру тәуекелінің ұлғаюы туралы, сонымен қатар Шартты жасау кезінде сақтандырушыға хабарланған мән-жайлардағы оған белгілі болған маңызды өзгерістер туралы хабарлау, егер бұл өзгерістер Шарттың әрекет ету кезінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әсер ететін болса. Шарт жасау кезінде Сақтандырушыға хабарланған;
- 3) сақтандыру шартын жасау барысында сақтандыру тәуекеліне баға беру және сақтандырушы сақтандыру шартын жасау туралы шешім қабылдау үшін оған мәлім едәуір мағынасы бар барлық жағдайлар туралы сақтандырушыға хабарлауға;
- 4) барлық жасалған және жасалатын су көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру шарттары бойынша сақтандырушыға жазбаша түрде хабар етуге;
- 5) сақтандыру шарты белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру сыйлықақыларын (сақтандыру жарналарын) төлеуге;
- 6) сақтандыру шарты әрекет ету мерзімінде сақтандыру шартында аталған пайдалану, сақтандыру шартын жасау барысында сақтандырушыға хабарланған өзгертулердің пайда болуы туралы сақтандырушыға кешіктірмей хабарлауға, егер осы өзгертулер тәуекел дәрежесін көбейтуге едәуір әсерін тигізе алса;
- 7) сақтандыру шартында аталған су көлігін дұрыс қалпында ұстауға;
- 8) зиян келтіру мүмкіндігін азайту үшін алдын-алу шараларын қабылдауға;
- 9) сақтандырылғандарға сақтандыру Ережесінің талаптарымен таныстыруға;
- 10) сақтандыру Ережесінің шартын орындауға (сақтандырылғанның сақтандыру Ережесін бұзды, сақтанушының өзі сақтандыру Ережесін бұзды деп танылады);
- 11) жағдай туған кезде, сақтандыру жағдайы белгілері болса, сақтандыру Ережесімен белгіленген іс-әрекеттерді жасауға;
- 12) зиян келтіру (зерттеу, қылмыс ісін қозғау, сотқа шақыру және т.б.) фактісі бойынша өкілетті органдардың іс-әрекеттерінің басталуы туралы, және де үшінші тұлғалардың барлық талаптары бойынша, сотқа шақыру, талап арызды тапсыру және т.б. басталуы туралы сақтандырушыға дереу, бірақ белгілі болған кезден бастап 3 (үш) күннен кешіктірілмей хабарлауға;
- 13) өтемақыны төлемеуге, зиян келтіруге байланысты жартылай немесе толық жарияланған талаптарды сақтандырушының келісімінсіз мойындамауға;
- 14) сақтандырушыға дереу мәлімдеуге және берілген талаптардың мөлшерін азайту жөнінде барлық мүмкінді шаралар қабылдауға, егер сақтандырылушыда немесе сақтандырылғанда осыған негіздер болса;
- 15) сақтандыру шарты бойынша және де сақтандыру сыйлықақыларының мен сақтандыру төлемінің мөлшері бойынша құпиясын сақтау;
- 16) сақтандыру жағдайының басталғандығы үшін жауапты адамнан талап ету құқығының сақтандырушыға өтуін қамтамасыз етуге міндетті.

3. Сақтандырушы құқылы:

- 1) берілген хабарды және құжаттарды тексеруге;
- 2) бұзылған мүлікті қарап тексеруге қатысуға;
- 3) дербес түрде сақтандыру жағдайының себептері мен жайларын анықтауға және компетентті органдарға сақтандыру жағдайы туралы сұраныс жасау;
- 4) сақтанушыдан немесе сақтандырылғандардан сақтандыру жағдайының болу фактісін куәлендіретін, және оның туу мән-жайлары бойынша хабарды талап ету;
- 5) сотта даудың нысанына дербес талаптарды мәлімдемейтін үшінші тұлға ретінде қатысуға;
- 6) заңда белгіленген тәртіпте сақтанушыға немесе сақтандырылғандарға ұсынған талап мөлшерін даулау;
- 7) сақтандыру жағдай деп санамау кезде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан сақтандыру Ережесінің 5 және 17 бөлімінде көзделген жағдайларда, жазбаша түрде сақтанушыға және жәбірленушіге бас тартқаны туралы хабарлау;
- 8) сақтандыру тәуекелі ұлғайған жағдайда, сақтандыру шартының жағдайын өзгертуге немесе тәуекелдің ұлғаю мөлшері бойынша қосымша сақтандыру сыйақыны төлеткізуге талап ету;
- 9) Қазақстан Республикасының заңдарымен көзделген басқа да іс-әрекеттерді жасауға.

4. Сақтандырушы міндетті:

- 1) сақтандырушының сақтандыру Ережелерімен таныстыруға;
- 2) оқиганы сақтандыру жағдайы деп есептеу үшін және сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдау үшін, жәбірленушіге керекті құжаттар тізбегін беруге;
- 3) сақтанушы барлық керекті құжаттарды тапсырғаннан кейін, 10 күн ішінде оқиганы сақтандыру жағдайы деп есептеу немесе есептемеу туралы сақтанушыға және жәбірленушіге хабар беру. Белгіленген мерзім керек жағдайларда тапсырған құжаттар тексеру үшін көбеюі мүмкін;
- 4) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру Ережесінде белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде төлеуге;
- 5) сақтанушыға (сақтандырылған тұлғаға) сақтандыру жағдайы кезінде олардың залалдарды азайтуға жұмсалған шығындарын өтеп беруге;

ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ СТОРОН

1. Страхователь вправе:

- 1) требовать от страховщика информацию о его платежеспособности и финансовой устойчивости;
  - 2) на возмещение затрат в пределах указанного в договоре страхования размера страховой суммы (предельного объема ответственности), если он по письменному согласию страховщика сам урегулировал требования третьих лиц;
  - 3) совершать иные действия, предусмотренные законодательством Республики Казахстан.
- 2. Страхователь обязан:**
- 1) сообщить об известных обстоятельствах, имеющие существенное значение для определения вероятности наступления страхового случая и размера возможных убытков от его наступления;
  - 2) незамедлительно, сообщать Страховщику об увеличении страхового риска, а также о ставших ему известными значительных изменениях в обстоятельствах, сообщенных Страховщику при заключении Договора, если эти изменения могут повлиять на увеличение страхового риска в период действия Договора. Значительными признаются любые изменения в обстоятельствах, сообщенных Страховщику при заключении Договора;
  - 3) при заключении договора страхования сообщить Страховщику обо всех известных ему обстоятельствах, имеющих существенное значение для оценки страхового риска и принятия страховщиком решения о заключении договора страхования;
  - 4) письменно сообщать страховщику обо всех заключенных и заключаемых договорах страхования гражданско-правовой ответственности владельцев водного транспорта с другими страховыми компаниями;
  - 5) уплатить страховую премию (страховые взносы) в размерах и порядке, определенных договором страхования;
  - 6) в период действия договора страхования незамедлительно сообщать страховщику о возникших изменениях в условиях эксплуатации указанного в договоре страхования, сообщенных страховщику при заключении договора страхования, если эти изменения могут существенно повлиять на увеличение степени риска;
  - 7) содержать указанный в договоре страхования водный транспорт в исправном состоянии;
  - 8) принимать меры предосторожности для снижения возможности причинения вреда;
  - 9) довести до сведения застрахованных требования настоящих Правил страхования;
  - 10) выполнять условия настоящих Правил страхования (нарушение Правил страхования застрахованным расценивается как нарушение Правил страхования самим страхователем);
  - 11) при наступлении события, имеющего признаки страхового случая, совершить необходимые действия, указанные в Правилах страхования;
  - 12) незамедлительно, но не позднее 3 (трех) дней со дня, когда ему стало известно, сообщить страховщику о начале действий компетентных органов по факту причинения вреда (расследование, возбуждение уголовного дела, вызов в суд и т.п.), а также о всех предъявляемых претензий третьих лиц, о вызове в суд, о подаче искового заявления и т.п.;
  - 13) не выплачивать возмещение, не признавать частично или полностью предъявленные в связи с причинением вреда требования без согласования со страховщиком;
  - 14) незамедлительно поставить страховщика в известность и принять все доступные меры по уменьшению размеров предъявляемых требований, если у страхователя или застрахованного имеются для этого основания;
  - 15) сохранять конфиденциальность об условиях договора страхования и размерах страховых премий и выплат;
  - 16) обеспечить переход к страховщику права требования к лицу, ответственному за наступление страхового случая.

3. Страховщик вправе:

- 1) проверять представляемую ему информацию и документы;
- 2) участвовать в осмотре поврежденного имущества;
- 3) самостоятельно выяснять причины и обстоятельства события, имеющего признаки страхового случая, в том числе направлять запросы в компетентные органы;
- 4) требовать от страхователя или застрахованного информацию, необходимую для установления факта страхового случая, обстоятельство его возникновения;
- 5) участвовать в суде в качестве третьего лица, не заявляющего самостоятельные требования;
- 6) в установленном законом порядке оспорить размер требований, предъявляемых к страхователю или застрахованному;
- 7) отказать в страховой выплате в случае непризнания события страховым случаем на основаниях, предусмотренных разделами 5 и 17 Правил страхования, письменно уведомив об этом страхователя и потерпевшего;
- 8) в случае увеличения степени риска потребовать изменения условий договора страхования или уплаты дополнительной страховой премии соразмерно увеличению риска;
- 9) совершать иные действия, предусмотренные законодательством Республики Казахстан.

4. Страховщик обязан:

- 1) ознакомить страхователя с настоящими правилами;
- 2) сообщить потерпевшему перечень документов, необходимых к представлению для принятия решения о признании события страховым случаем и осуществления страховой выплаты;
- 3) принять решение о признании или непризнании события страховым случаем в течение 10 дней после представления страхователем, застрахованным или потерпевшим всех необходимых документов. Указанный срок может быть увеличен в случае необходимости проверки представленных документов.

Евразия
СТРАХОВАЯ КОМПАНИЯ

**СУ КӨЛІГІ ИЕЛЕРІНІҢ АЗАМАТТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ
ЖАУАПКЕРШІЛІГІН САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ЖАҢА
РЕДАКЦИЯДА)**

- 6) сақтандыру жағдай деп санамау немесе сақтандыру төлемін азайту туралы шешімін жазбаша түрде сақтандырушыға және жәбірленушіге хабарлау;
- 7) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге.
- 8) мына жағдайларда сақтандыру төлемінен бас тарту:
– Сақтанушының/ сақтандырылушының/ пайда алушының және (немесе) бенефициарлық меншік иесінің Қазақстан Республикасы Қаржы мониторингі агенттігінің ресми сайтында жарияланған терроризм мен экстремизмді қаржыландыруға байланысты, сондай-ақ жаппай қырып-жою қаруын таратуы қаржыландыруға байланысты ұйымдар мен тұлғалардың тізбесінде (бұдан әрі мәтін бойынша -ЖКҚТҚ тізбесі)болуы;
- Сақтанушы/ сақтандырылушы тиісті тексеру жүргізу үшін құжаттарды, сондай-ақ Сақтандырушының сұрауы бойынша қосымша ақпаратты ұсынбаған;
- ақшамен және (немесе) өзге мүлікпен жасалатын операция АЖ және ТҚ мақсатында жасалады деп пайымдауға негіз болған кезде.
- 5. Жәбірленуші құқылы.**
- 1) болуы салдарынан сақтанушы (сақтандырылушы) өзіне зиян келтірген оқиғасы туралы сақтандырушыға хабарлауға;
сақтанушының (сақтандырылушының) орнына сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды жинауға және оларды сақтанушымен (сақтандырылушымен) көлік құралы иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан сақтандырушыға табыс етуге;
- 2) сақтанушының (сақтандырылушының) орнына сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды жинауға және оларды сақтанушымен (сақтандырылушының) сақтандыру шартын жасасқан сақтандырушыға беруге;
- 3) денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірген зиянның мөлшерін бағалау үшін тәуелсіз сарапшы көрсететін қызметтерді пайдалануға;
- 4) келтірілген зиянның мөлшеріне сақтандырушы немесе тәуелсіз сарапшы жүргізген бағалаудың нәтижелерімен және сақтандыру төлемі мөлшерінің есеп-қисабымен танысуға;
- 5) сақтандыру төлемін алуға;
- 6) сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы немесе оның мөлшерін азайтуы туралы шешіміне Қазақстан Республикасының белгіленген тәртіппен дау айтуға;
- 7) су құралының иесіне келтірілген зиянды келтірілген зиян сомасының алынған сақтандыру төлемі сомасынан асатын мөлшерде өтеуі туралы талап қоюға;
- 8) Қазақстан Республикасының заңдарымен көзделген басқа да іс-әрекеттерді жасауға.
- 6.** Сақтанушы, осы Сақтандыру шартына қол қоя отырып, тәуекелдердің алдын алуға және сақтандыру жағдайының басталуына жол бермеуде сақтандыру мүддесінің бар екендігін растайды.

- 4) при наступлении страхового случая произвести страховую выплату в размере, порядке и сроки, установленные Правилами страхования;
- 5) возместить страхователю (застрахованному) расходы, произведенные им для уменьшения убытков при страховом случае;
- 6) письменно уведомить страхователя и потерпевшего о непризнании события страховым случаем или о принятии решения уменьшить размер страховой выплаты;
- 7) обеспечить тайну страхования.
- 8) отказать в страховой выплате в случаях:
- нахождения Страхователя/ Застрахованного/ Выгодоприобретателя и (или) бенефициарного собственника в перечне организаций и лиц, связанных с финансированием терроризма и экстремизма, опубликованного на официальном сайте Агентства Республики Казахстан по финансовому мониторингу, а также связанных с финансированием распространения оружия массового уничтожения (далее по тексту – Перечень ФРОМУ);
- не предоставления Страхователем/ Застрахованным документов, а также дополнительной информации по запросу Страховщика для проведения надлежащей проверки;
- когда есть основания полагать, что операция с деньгами и (или) иным имуществом совершается с целью ОД и ФТ.
5. Потерпевший вправе:
- 1) сообщить страховщику о происшествии, в результате которого ему причинен вред страхователем (застрахованным);
- 2) произвести вместо страхователя (застрахованного) сбор документов, необходимых для осуществления страховой выплаты, и представить их страховщику, с которым страхователь (застрахованный) заключил договор страхования;
- 3) воспользоваться услугами независимого эксперта для оценки размера причиненного вреда здоровью и (или) имуществу;
- 4) ознакомиться с результатами оценки размера причиненного вреда и расчетами размера страховой выплаты, произведенными страховщиком или независимым экспертом;
- 5) получить страховую выплату;
- 6) оспорить в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан, решение страховщика об отказе в осуществлении страховой выплаты или уменьшении ее размера;
- 7) предъявить требование о возмещении причиненного вреда к владельцу водного транспорта в размере превышения суммы причиненного вреда над суммой полученной страховой выплаты;
- 8) совершать иные действия, предусмотренные законодательством Республики Казахстан.
6. Страхователь, подписывая настоящий Договор страхования подтверждает, что имеет страховой интерес в предотвращении рисков и недопущении наступления страхового случая.